

Katowice, dnia 3 lutego 2025 r.

INFORMACJA Nr 37/2024/EW

o wypadku zbiorowym (cztery wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy) i odprężeniu, spowodowanymi wstrząsem górotworu o energii $4,5 \times 10^7$ J, do których doszło w dniu 7 sierpnia 2024 r. w polu SI-XII/1F oddziału G-51 w KGHM POLSKA MIEDŹ SA O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” w Kaźmierzowie.

W dniu 7 sierpnia 2024 r. o godzinie 1²² w polu SI-XII/1F oddziału G-51 KGHM POLSKA MIEDŹ SA O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” (zwanym dalej „polem”) wystąpił samoistny wstrząs górotworu o energii $4,5 \times 10^7$ J, którego ognisko zlokalizowane zostało w rejonie skrzyżowania upadowej D-3 oraz przecinki 65, tj. w obrębie filara oporowego wiązki wyrobisk transportowo-wentylacyjnych D-1÷D-4.

Pole obejmujące filar oporowy wiązki wyrobisk transportowo-wentylacyjnych D-1÷D-4 oraz przyległych upadowych D-0/1a÷D-0/1d i upadowych H-1÷H-5 zlokalizowane jest w centralnej części obszaru górniczego „Sieroszowice”, na poziomie 1100 m w odległości 3,5 km na północny-wschód od szybu SW-I.

Złoże rud miedzi, zbudowane z dolomitów, łupków i piaskowców o miąższości 0,2÷3,1 m, o rozciągłości NW - SE oraz W-E, zapada pod kątem 2÷4° w kierunku NE. Górotwór jest słabo zaangażowany tektonicznie. Nie stwierdzono występowania uskoków. W dolomitach występują spękania pionowe oraz ślizgi tektoniczne. Dominują dwa główne kierunki spękań NNE-SSW oraz WNW-ESE. Pole usytuowane jest w złożu zaliczonym do I stopnia zagrożenia tąpnięciami, I stopnia zagrożenia wodnego oraz I stopnia zagrożenia klimatycznego. Wyrobiska pola zabezpieczane były obudową kotwową wklejaną na całej długości o długości żerdzi 1,8 m lub ekspansywnej, w siatce kotwienia $1,5 \times 1,5$ m. Jako obudowa dodatkowa stosowane były stosy podporowe.

W otoczeniu pola SI-XII/2F, prowadzone są następujące roboty: w odległości 600 m na północ prowadzone są przez O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” roboty rozcinkowe w polu SI-XII/4. O/ZG „Rudna” prowadzi roboty rozcinkowe w polu SI-XXV/5W, w odległości ok. 800 m na południe oraz w odległości ok. 750 na południe roboty rozcinkowe w obrębie wiązki chodników T,W-150. Pole SI-XII/1F znajduje się również w sąsiedztwie zrobów pól SI-XII/4, SI-XXV/5 oraz SI-XXV/4.

W dniu 7 sierpnia 2024 r. o godzinie 1²², w polu SI-XII/1F doszło do wstrząsu o energii $4,5 \times 10^7$ J, którego ognisko zlokalizowane zostało w rejonie skrzyżowania upadowej D-3 z przecinką 65. W tym czasie w przyległym polu eksploatacyjnym SI-XII/4 oraz w sąsiadujących z nim kolejno SI-XII/5 i SI-XII/6 prowadzone były zmiany wydobywcze. W strefie zagrożenia znajdowało się 41 pracowników. W wyniku dynamicznego oddziaływania skutków wstrząsu czterech pracowników przebywających w polu SI-XII/1F doznało obrażeń powodujących czasową niezdolność do pracy. Czterech poszkodowanych samodzielnie lub przy udziale ratowników wycofało się z rejonu

zagrożenia. Udział zastępów ratowniczych polegał na zabezpieczeniu medycznym wycofujących się pracowników.

Po przeprowadzeniu oględzin wyrobisk oddziału G-51 w polach SI-XII/1F oraz SI-XII/4 stwierdzono w dostępnych wyrobiskach skutki wstrząsu w postaci:

- w upadowej D-4 lokalne, rozproszone odpryśnięcia skał ze stropu i ociosów nie przekraczające powierzchni 1 m^2 i grubości 10 cm, przeważnie ok. $0,2 \text{ m}^2$ i 5 cm grubości, nasilające się w okolicy przecinek 54÷58.
- w upadowej D-3, na odcinku pomiędzy przecinką 49 a przecinką 53, rozproszone odpryśnięcia skał ze stropu i ociosów nie przekraczające powierzchni $1,5 \text{ m}^2$ i grubości 10 cm, przeważnie ok. $0,2 \text{ m}^2$ i 5 cm grubości, nasilające w kierunku przecinki 53.
- w upadowej D-3, na odcinku od przecinki 53 do przecinki 58, lokalne opadnięcia łat stropowych o grubości dochodzącej do 20 cm i powierzchniach ok. 5 m^2 , osypania ociosów dochodzące do 0,5 m oraz wypiętrzenie spągu dochodzące do 0,4 m; o największym nasileniu w rejonie od przecinki 55 do przecinki 57.
- w przecince 55, na odcinku od upadowej D-3 do komory K-1 w polu SI-XII/4, wypiętrzenia spągu do 0,8 m oraz obsypania ociosów (mające postać grubych kęsów) na głębokość do 0,6 m w rejonie wysypu oddziałowego.
- wypiętrzenia spągów do 0,15 m i obsypania ociosów na głębokość do 0,2 m w przecinkach 55; 56 i 57 pomiędzy upadowymi D-2 i D-4.
- w upadowej D-3, na odcinku pomiędzy przecinką 59 a 69, rozproszone odpryśnięcia skał ze stropu i ociosów nie przekraczające powierzchni $1,0 \text{ m}^2$ i grubości 10 cm, przeważnie ok. $0,2 \text{ m}^2$ i 5 cm grubości nasilające w kierunku przecinki 59.
- w upadowej D-2, na odcinkach zabezpieczonych obudową podporową nie stwierdzono uszkodzeń. Pomędzy przecinkami nr 49 a 53, rozproszone odpryśnięcia skał ze stropu i ociosów nie przekraczające powierzchni $1,0 \text{ m}^2$ i grubości 10 cm, przeważnie ok. $0,2 \text{ m}^2$ i 5 cm grubości nasilające w kierunku przecinki nr 53. Podobnie w rejonie pomiędzy przecinką 65 i 69. Wizualna kontrola w rejonie przesypu na przecince nr 64 wykazała obsypania ociosów i odspojenie łat stropowych nie przekraczające 0,5 m grubości.

Po przeprowadzeniu oględzin wyrobisk pola SI-XII/4 oddziału G-51 nie stwierdzono w dostępnych wyrobiskach zasadniczej części frontu (poza komorą K-1) skutków wstrząsu. W wyrobiskach pola eksploatacyjnego SI-XII/4 pozostawione zostały cztery samojezdne maszyny górnicze nieobjęte skutkami wstrząsu: trzy wozy odstawcze WO (nr zakładowy 98 w przecince 55 pomiędzy up. D-2 i D-0, nr zakładowy 119 na skrzyżowaniu K-3 z pasem P-64 i nr zakładowy 154 na skrzyżowaniu komory K-3 z pasem P-64) oraz ładowarkę LKP nr zakładowy 510 na skrzyżowaniu komory K-4 z pasem P-60.

Na podstawie oceny skutków wstrząsu zjawisko zakwalifikowane zostało jako odprężenie w polach SI-XII/1F oraz SI-XII/4.

Przyczyną odprężenia był samoistny wstrząs górotworu o energii $4,5 \times 10^7 \text{ J}$.

Przyczyną wypadku zbiorowego było dynamiczne oddziaływanie skutków wstrząsu na poszkodowanych.

W związku z wypadkiem zbiorowym i odprężeniem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu wydał decyzję wstrzymującą ruch zakładu górniczego KGHM Polska Miedź S.A. O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” w Kaźmierzowie, w części dotyczącej:

- I. Upadowej D-2 od p-ki 49 do p-ki 70, upadowej D-3 od p-ki 48 do p-ki 70, up. D-4 od p-ki 50 do p-ki 70 wraz z wyrobiskami je łączącymi, przecinkę 55 pomiędzy up. D-2 i D-0 oraz przecinkę 58 z upadowej D-3, do czasu przeprowadzenia kontroli stanu wyrobisk, ich obudowy oraz doprowadzenia do stanu zgodności z ustaleniami projektu technicznego, usunięcia skutków odprężenia.
- II. Ruchu przenośnika taśmowego L-197 zabudowanego w upadowej D-2, do czasu sprawdzenia jego stanu technicznego, usunięcia uszkodzeń i doprowadzenia do stanu zgodnego z dokumentacją techniczno-ruchową.
- III. Ruchu kopalnianej stacji transformatorowej T-278/E-51, zabudowanej w pasie P-60 z komory K-2 oraz RD 19.6 zabudowanej na skrzyżowaniu up. D-3 z p-ka 56 do czasu usunięcia jej uszkodzeń i doprowadzenia do stanu zgodnego z dokumentacją techniczno-ruchową oraz uzyskania zezwolenia kierownika ruchu zakładu górniczego.
- IV. Ruchu oddziałowego punktu wysypu urobku, zlokalizowanego na skrzyżowaniu upadowej D-2 z przecinką 55 do czasu usunięcia uszkodzeń i doprowadzenia do stanu zgodnego z dokumentacją techniczno-ruchową oraz uzyskania zezwolenia kierownika ruchu zakładu górniczego na ponowne oddanie do ruchu.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG we Wrocławiu.